

REALTID.se

MEDICA TRAVELS JÖRGEN PETERSEN:

2010-11-24 | 16:53

"Hon var en högriskpatient utan att läkarna fick veta"

UPPDATERAD För en vecka sedan avslöjade Uppdrag Granskning att Christina Hedlunds bröstoperation i Polen gick snett. Hon vaknade aldrig efter operationen och hamnade i koma. Nu kan Realtid.se berätta nya detaljer som inte framkom i SVT.

31-åriga Christina Hedlund ville förstora sina bröst och valde att anlita en klinik i Polen. I augusti år reste hon med hjälp av förmedlaren Jörgen Petersen och hans firma Medica Travel till Gdansk för en bröstoperation.

Allt såg ut att ha gått bra – men efter operationen tillstötte komplikationer.

Christina förlorade medvetandet och hamnade i koma. I Uppdrag Granskning den 17 november berättade hennes fästman Benny Håkansson om den fruktansvärda upplevelsen.

Direkt efter operationen förstod Benny att något var mycket fel.

– Hon hade en låg puls, mellan 30 och 60, och ganska kalla färger, blå i ansiktet. Christina hade ögonen stängda och hon var inte alls medvetande, sa Benny Håkansson som var med i Polen till Uppdrag Granskning.

I programmet följde beskrivningar av hur patienten lämnades vind för våg utan professionell övervakning direkt efter operationen. Och hur Benny, som var med vid hennes sida, inte kunde påkalla uppmärksamhet – det tog 6 timmar innan Christina fördes till akutmottagningen tvärs över gatan.

Vi tittare fick också se Christina hjälplös med dropp på universitetssjukhuset i Malmö där hon nu vårdas – med endast ytterst små förutsättningar att återhämta sig. Enligt SVT har Christina fått en utbredd skada på hjärnbarken.

Benny Håkansson besöker Christina varje dag på vårdhemmet i Malmö.

– Hon reagerar. Jag är övertygad om att hon hör och känner och förstår saker. När hon är orolig och jag lägger mig bredvid henne så lugnar hon sig. Vi lever på hoppet, sa Benny

Medica Travels Jörgen Petersen har anmält det polska sjukhuset till åklagare i Gdansk. Sjukhuset har också anmält sig själva till åklagaren.
Foto: Medica Travel

Uppdrag Granskning sände det uppmärksammade programmet om bröstoperationen den 17 november. Programledare var Karin Mattisson.
Bild från SVT.se

FÖRE: Christina Hedlund den 2 augusti i år – "strax innan Christina rullas in till operation".
Foto: SVT

Håkansson till Sydsvenskan samma dag som programmet sändes.

I Uppdrag Granskning framstod Jörgen Petersen på Medica Travel i mångt och mycket som huvudansvarig. I Polen har reaktionerna främst riktats mot sjukhuset.

EFTER: Christina Hedlund ligger i koma efter operationen och vårdas nu på ett vårdhem utanför Malmö. Till höger fästmannen Benny Håkansson. Foto: SVT

Sjukhusledningen vid Pomorskie Traumatologiska Centrum, PCT, vid det statliga sjukhuset i Gdansk valde att anmäla sig själva till åklagare efter operationen, skriver den stora Gdansk-tidningen Dzienna Baltycki.

Åklagaren har inlett två granskningar: en kring vad som hände Christina och en av om verksamheten var legal eller inte.

Vicedirektören på PCT, läkaren Zbigniew Krzywosinski, uppger att kliniken har tillstånd att erbjuda kommersiella behandlingar – men inte inom plastikkirurgi.

– Jag är allvarligt rädd att det inte var lagligt att erbjuda kommersiella behandlingar inom plastikkirurgi på vårt sjukhus, säger Krzywosinski.

Var det förmedlaren Medica Travel eller sjukhuset som ansvarade för ingreppet och patientens vård? frågar Dzienna Baltyckis journalist Dorota Abramowicz.

– Sjukhuset. Därför tog vi beslutet att anmäla det till en åklagarmyndighet. Vi vill avfärda anklagelser att vi gjorde det eftersom vi var rädda för reportaget i SVT, säger Zbigniew Krzywosinski till Dzienna Baltycki.

Om domstolen dömer till nackdel för sjukhuset: kan ni räkna med ersättning från försäkringen?

– Det är en mycket svår fråga. Sjukhuset är förstås försäkrat, men vi pratar nu om ett plastikkirurgiskt ingrepp, ett område som inte är registrerat som en del av PCT:s verksamhet. Det kan innebära problem.

Om försäkringsbolaget vägrar att betala, vem ska då betala?

– Det blir förstås PCT, säger Zbigniew Krzywosinski till Dzienna Baltycki.

Likt andra läkare konstaterar han att komplikationer kan uppstå på alla sjukhus.

PCT har utfört kommersiella behandlingar sedan 2008 och gör en vinst på 2,2 miljoner kronor per år på dessa.

Kompetensmässigt försvarar dock dr Leszek Klimaszewski, vd:s befullmäktigade ombud för kommersiella tjänster på PCT, kliniken:

– Våra specialistläkare är lika bra som läkare utomlands. Och samtidigt är våra priser 50 procent lägre, säger han till Dzienna Baltycki.

Medica Travels avtal med PCT-kliniken är dock lagligt, skriver Dzienna Baltycki.

Även Medica Travel har valt att anmäla kliniken till åklagaren. Därmed ska åklagaren också granska om sjukhusets avtal med Medica Travel var lagligt eller inte. Jörgen Petersen vill driva på utredningen, för om sjukhusets verksamhet var olaglig uppstår osäkerhet kring om sjukhusets patientförsäkringar gäller.

Medica Travel uppges ha anlitat den i Polen kända advokatbyrån Adam Kiczka.

I Uppdrag Granskning framstod det som att Jörgen Petersen arbetar svart och utan registrerad firma. Dzienna Baltycki kan redovisa att Jörgen Petersen den 20 mars 2006 registrerade firman Medica Travel i staden Trójmiasto. Sedan den 2 augusti 2008 har han ett avtal med PCT-kliniken och har förmedlat sammanlagt 122 patienter dit. Det har förutom bröstoperationer rört sig om ansiktslyft, ögonlocksoperationer och fettsugning.

Dr Alicja Renkielska, länshälsovårdskonsulent för plastikkirurgi, uppger för Dzienna Baltycki att operationen utfördes enligt medicinsk vetenskap och att inga fel gjordes, men att det plötsligt uppstod komplikationer.

I artikeln hävdar Jörgen Petersen att Christinas mor, som kom till Polen efter att Benny larmat henne att operationen gått snett, då berättat att Christina led av

epilepsi i barndomen och var allergisk mot penicillin – och att det är uppgifter som Christina inte angav i den skriftliga hälsodeklarationen som skulle fyllas i för att bli godkänd för operation.

Tidningen skriver: "Christinas mor – själv läkare till yrket, gick igenom den medicinska dokumentationen. Den innehöll samtycke till operationen underskrivet av patienten. Blanketten är på tre språk – polska, engelska och svenska. Det var alltså inte möjligt att patienten inte förstod något. I ett frågeformulär som Christina hade fyllt i innan hon skulle bli godkänd till behandlingen stod inte ett ord om vare sig epilepsi, som hon led av i barndomen, eller om allergi mot penicillin."

Jörgen Petersen skriver på Medica Travels hemsida:

"Ingenting förändrar dock det faktum att en oerhört djup tragedi inträffade, och som del i ansvarskedjan är jag naturligtvis inte oberörd."

Realtid.se når honom på mobil i Polen.

– Jag intervjuades nyss av TVN, den största tv-kanalen i Polen. Och de filmade mitt kontrakt där det framgår att sjukhuset har det fulla medicinska ansvaret, säger Jörgen Petersen till Realtid.se på tisdagseftermiddagen.

Hur gick hälsodeklarationen inför Christina Hedlunds operation till?

– Innan man godkänns för en operation måste man göra en hälsodeklaration på nätet där man svarar på närmare 60 frågor. Och i detta fall har Christina deklarerat sig helt frisk. Sen när hon och Benny kom ner till Polen så träffade de plastikkirurgen där de fick reda på alla riskerna med bröstjustering och operationen och farorna med narkos.

Jörgen beskriver att plastikkirurgen och han gick igenom hälsodeklarationen, och att narkosläkaren sedan informerades om den.

– **Men sen framkom det efter operationen** att Christina inte tagit med allt. Hon hade haft epilepsi som barn, sa brodern till mig, och mamman sa till mig att hon tyckte det var konstigt att inte Christina skrivit att hon hade allergi mot penicillin.

– Dessa två saker hade gjort att hon hade varit diskvalificerad för operation helt enkelt. Hennes mamma är ju läkare så hon borde ha varnat sin dotter också.

Jörgen Petersen är också upprörd över att ha censurerats av Uppdrag Granskning.

– Jag sa till SVT i intervjun i Gdansk efter operationen att Christina hade haft epilepsi som barn och var penicillinallergisk, men det klippte de bort. De har fått den informationen, men helt utelämnat det.

– **Uppdrag Granskning klippte också bort** ungefär 20 minuter där jag pratar om vilka risker och faror det finns med en operation, när de utgav sig för att vara patienter.

– Det var först i slutet av intervjun med mig som de visade fullmakt från familjen, så innan dess var jag rätt så hämmad kring vad jag kunde berätta. Det var först då jag såg att jag kunde kommentera den medicinska delen.

I Uppdrag Granskning får man som tittare inte reda på om modern kände till sin dotters planer på att operera sina bröst.

– Mamman berättade för mig att hon kände till det och att hon varit negativ till dotterns planer på operation. Samtidigt tyckte inte mamman att det var någon omfattande operation. Mamman rådde henne att avstå av estetiska skäl, inte medicinska, det är min uppfattning, säger Jörgen Petersen.

Jörgen Petersen betonar att det handlar om Schönheitsoperationer och ett fritt val – inte livsnödvändiga operationer, som efter olyckor.

– En person med epilepsi blir diskvalifierad för Schönheitsoperationer. Men om de ska operera i alla fall, det händer ju vid olyckor, så får patienten i princip för mycket narkos om dosen inte anpassas för en epileptiker, man kan säga att narkosen riskerar att sätta igång hjärnan. Och då vid uppvaket när patienten får Naloxon, så innebär det att om patienten med epilepsi deklarerat att hon är frisk så får hon en standardmängd för att vakna upp. Men en epilepsipatient måste ha mycket mer för att avbryta processen. Och det kräver också ett mycket längre vak efter operationen, så att man inte kopplar ur andningsmaskinen för tidigt för patienten.

– Jag misstänker att externutredningen kommer att visa att hon inte hade en egen

andning efter operationen. Det innebär att från det att de kopplade bort andningsmaskinen så hade hon inte eget syre. Hon fick syre senare i en tub genom näsan men om hon inte hade egen andning så hjälpte inte det. Och epilepsi är alltid en kronisk sjukdom, även om man är symptomfri.

För att få en utomstående bedömning kring epilepsi och penicillinallergi i en patienthistorik kontaktade Realtid.se Jan Jernbeck, kirurg och en av dem som grundade Akademikliniken för 19 år sedan.

– Om det finns en bakgrundssjukdom så vill man alltid ha utrett det så säkert som möjligt, säger Jan Jernbeck, som är verksam vid företagens klinik i Stockholm.

– **Man bör som alltid gå till botten med orsaken** till det och utröna om det är någon medicinsk behandling som pågår eller höra om neurologen som utrett det tidigare anser att det föreligger något hinder för en operation. Man bör inhämta ett utlåtande från de som har behandlat patienten tidigare och diskutera risker och komplikationer, i synnerhet innan en narkos. Det är som jag ser det två säkerhetspärar som man går igenom. Jag litar mycket på den medicinska bedömningen från våra ansvariga narkosläkare, samtidigt som jag som kirurg är medicinskt ansvarig, säger Jan Jernbeck, som uttalar sig generellt, utan att ha haft Christina Hedlund som patient eller vara insatt i hennes fall.

– Patienten fyller i formulär och svarar på frågor om mediciner, tidigare sjukdom och vad man har gjort för någonting. Det handlar ju om patientens ansvar för sig själv. Försöker de lura någon så får man förklara att det är för deras egen säkerhet. Det är ingenting som man vinner på att mörka naturligtvis.

Jag ställer en fråga kring epilepsi mot bakgrund av en epilepsidrabbad jag kände – helt frisk i övrigt – som varit fri från anfall i över tio år sedan helt oväntat dog i ett anfall.

– Det är helt omöjligt att förutse. Det kan springa in en helt frisk 23-åring på en fotbollsplan och plötsligt segna ner och dö, det är ingen som kan förutse det. Det kan finnas saker som ingen kan förutse, säger Jan Jernbeck.

Allergi mot penicillin, hur känsligt är det i samband med en Schönhetsoperation?

– Man kan drabbas av penicillinchock, och finns det en allergi frågar man om patienten drabbats av utslag eller andningssvårigheter.

– Alla patienter får en antibiotikados profylaktiskt för att minska risken för infektion. Och det sker precis före ingreppet eller under själva operationen, för att det ska finnas i blodet när man öppnar huden. Efter operationen ligger patienten på övervakning så då upptäcks en eventuell allergisk reaktion; en sådan kommer inte långt senare, säger Jan Jernbeck.

Jörgen Petersen misstänker att Christina kan ha nekats operation i Sverige och syftar på Akademikliniken Öresund i Malmö.

– Christina sa till mig dagen innan operation att hon har försökt att få tid på Akademikliniken i Malmö men att väntetiden var tre månader, men det stämmer inte. Jag misstänker att Christina inte fick någon operation i Sverige. Antagligen har hon då deklarerat att hon haft epilepsi och var allergisk mot penicillin.

Akademikliniken kan ha tackat nej till henne?

– Så kan det vara.

I Uppdrag Granskning uppgavs däremot att anledningen till att Christina valde att operera sig i Polen var att väntetiderna var tre månader i Sverige. Men Akademiklinikens väntetider för bröstoperationer var endast tre veckor i höstas, uppger Jörgen Petersen. Och hävdar därmed att Christina bokade sin bröstoperation i Polen därför att hon nekats operation i Sverige. Det är också uppgifter i Gdansk-tidningen som skriver: "Läkare och jurister misstänker att det kunde ha varit orsaken till att Christina vägrades behandling i Sverige. Därför kom hon till Polen."

Eva Tufvander på Akademikliniken bekräftar för Realtid.se att väntetiden på Akademikliniken Öresund i Malmö var cirka tre veckor i augusti i år.

Vad säger då SVT om dessa uppgifter?

Realtid.se når Karin Mattisson, den reporter på Uppdrag Granskning som ledde reportageteamet i Polen, på onsdagseftermiddagen med en handfull frågor.

Jörgen Petersen säger till Realtid.se att han tog upp riskerna med en bröstoperation med er när ni utgav er för att vara patienter, men att ni klippte bort det avsnittet. Stämmer det?

– Nej det stämmer inte. Jo, han tog upp det här att man kan få infektion, nu har jag inte utskriften, loggen, framför mig, infektion i bröstkörtlar var det väl. Han la ingen större vikt vid det, om man säger så.

Hur rimmar det med ert public service-uppdrag att ni klippte bort ett par minuter där Jörgen Petersen pratar om riskerna med skönhetsoperationer?

– Vi klippte inte bort nånting som hade... det han sa om risker var i princip att det inte fanns så många risker att bry sig om. Det var det som stod på hemsidan i princip, jag skulle kunna läsa upp det för dig, men nu sitter jag hemma och har inte det framför mig.

Han säger också att han i intervjuinslag berättade för er att Christina haft epilepsi som barn och är penicillinallergiker, och att det var uppgifter som hon inte skrev ned i sin hälsodeklaration före operation, men att ni klippte bort de replikerna. Kommentar?

– Det sa han nog inte i synk, men det har han hävdat hela tiden att så är det. Och det har vi tagit med oss till olika läkare och frågat "skulle det här ha kunnat påverka förloppet", eller så. Men det har inte haft någon som helst betydelse för vad som hände. Det är hans försvar kan man säga. Och Jörgen Petersen är inte läkare, det ska man komma ihåg. De uppgifterna får man kontrollera mot läkares uppgifter.

Kan jag få ta del av intervjun med Jörgen Petersen i en oklippt version?

– Vi lägger aldrig ut någonting som inte är sänt. Det vi har tagit bort... jag kan säga så här: Det finns ingenting i det vi har tagit bort när det gäller den dolda kameran som på något sätt skulle förändra bilden av honom, absolut inte. Det var snack som var irrelevant.

Men rent tekniskt skulle ni kunna lägga ut ett sånt här inslag oklippt på svt.se?

– Det är inte aktuellt.

Karin Mattisson ringer upp kort efter telefonintervjun och reagerar mot att Christinas epilepsi och penicillinallergi tas upp i Realtid.se

– Jörgen hävdar att epilepsin och allergin haft betydelse, men när vi kollade det med läkare – eftersom hon inte har epilepsi, hon hade det som barn – då pratade vi med Jesper Petersson, klinikchef på neurologen på Malmö allmänna sjukhus, som behandlade henne.

Men det var inte med i sändning i ert program den 17 november?

– Nej, eftersom det inte hade någon betydelse.

Men som tittare kanske jag ville veta?

– Vad menar du, vill du veta något som inte hade någon betydelse för händelseförloppet i det här fallet? Har man brutit ett ben som barn och det är läkt, så kanske det inte har någon betydelse som vuxen. Christina har körkort och äter ingen medicin, hon hade barnepilepsi. Christina har inte epilepsi idag, ifall det är det Jörgen hävdar, så är inte det sant. Det vill jag att du ska veta. Och det har inte haft någon som helst påverkan på operationsförloppet och narkosen.

Karin Mattisson berättar att Uppdrag Granskning arbetar med en uppföljning och säger:

– Du kan ju uppdatera dig med vad som händer just nu i Polen.

Som jag uppfattar det så är det ingen lekman som har hela bilden och en utredning har inletts i Polen – och den är inte avslutad.

– Ja, precis. De hade en presskonferens i dag om journalerna bland annat, och vi arbetar på en uppföljning.

Realtid.se har pratat med Christina Hedlunds mor Ann-Katrin Berggren och brodern David Hedlund; båda har valt att inte vilja bli citerade i Realtid.se. Realtid.se har sökt Benny Håkansson och gett honom möjlighet att kommentera uppgifterna från Jörgen Petersen. Realtid.se kommer att uppdatera om han väljer att kommentera.

Olle Blomkvist
08 545 871 32
olle.blomkvist@realtid.se